

ZOL GENK

Campus Sint-Jan
Campus Sint-Barbara
Medisch Centrum André Dumont
ZOL MAAS EN KEMPEN

Borstoperatie

ZOL GENK

Campus Sint-Jan
Synaps Park 1
B 3600 Genk

Campus Sint-Barbara

Bessemmerstraat 478
B 3620 Lanaken

Medisch Centrum André Dumont

Stalenstraat 2a
B 3600 Genk

ZOL MAAS EN KEMPEN

Diestersteenweg 425
B 3680 Maaseik

ZOL GENK
tel. +32(0)89 80 80 80
ZOL MAAS EN KEMPEN
tel. +32(0)89 50 50 50
info@zol.be

Geachte,

U wordt in de nabije toekomst of u bent reeds in het Ziekenhuis Oost-Limburg opgenomen voor een operatie aan de borst.

In deze brochure vindt u bijkomende informatie over uw opname in het ziekenhuis en het verdere verloop van uw verblijf. Heeft u na het lezen van deze brochure nog bijkomende vragen, aarzel dan niet om deze met uw arts of de borstverpleegkundige/verpleegkundig consulent gynaecologie te bespreken. Zij zullen u graag te woord staan.

INHOUDSTAFEL

1. De borstoperatie	3
2. Bij de gynaecoloog	3
3. Pre-operatieve onderzoeken	4
4. Uw opname	4
5. De opnamedag	5
6. Onderzoeken	5
7. De operatiedag	6
8. Na de operatie	8
9. Het ontslag	9
10. Het resultaat	10
11. Nawoord	11
12. Contact	11

01 DE BORST- OPERATIE

Welke operatie u moet ondergaan is afhankelijk van verschillende factoren, zoals de grootte van de tumor, de lokalisatie, de grootte van de borst, ... Wanneer alleen de tumor wordt weggenomen, spreekt men van een borstsparende behandeling, een tumorectomie of een brede excisie.

Indien de volledige borst wordt weggenomen, spreekt men van een borstamputatie of mastectomie. Bij een sentineloperatie wordt er één of een paar okselklieren weggenomen. Bij het wegnemen van meerdere/ alle okselklieren spreken we van een okselevidement.

02 BIJ DE GYNAECOLOOG

De operatie wordt door de gynaecoloog samen met u besproken en gepland. U krijgt van de arts een opnamevoorstel mee. Met dit formulier dient u langs de inschrijvingen te gaan na u bij de gynaecoloog bent geweest of wanneer u komt voor een ander onderzoek. (knopje: opname in de toekomst)

De gynaecoloog maakt ook de nodige orders aan voor de pre-operatieve onderzoeken, waarbij de borstverpleegkundige/ verpleegkundig consulent u de nodige ondersteuning en informatie zal bieden. Het secretariaat gynaecologie zal de afspraken voor u regelen.

03 PREOPERATIEVE ONDERZOEKEN

De volgende onderzoeken zullen standaard worden uitgevoerd:

- ECG (hartgrafiek)
- Labo (bloedafname)
- Afspraak opnameraadpleging (anesthesie)

Zo nodig:

- MRI mammo
- PET-scan
- Reperage (magneetje) op echo
- Sentinelprocedure op de nucleaire afdeling

De praktische regelingen voor deze onderzoeken worden door het secretariaat gynaecologie getroffen. Zij zullen dit duidelijk voor u noteren.

04 UW OPNAME

Meebrengen bij uw opname

- Het opnamevoorstel dat u van de arts heeft gekregen.
- Uitslagen van preoperatieve onderzoeken indien deze niet in ons ziekenhuis werden uitgevoerd.
- Uw thuismedicatie.
- Anti-trombosekousen als u deze heeft van een vorige operatie.
- Voldoende nachtkledij, handdoeken, washandjes, toiletgerief.
- Eventueel een kamerjas om naar de onderzoeken te gaan.

05 DE OPNAMEDAG

U komt binnen op de dag en het uur zoals de opname met u telefonisch heeft afgesproken.

Indien dit dezelfde dag is als de operatie, moet u nuchter zijn. U meldt zich aan bij de inschrijvingen van het ziekenhuis (inkomhal) en van daar wordt u naar de verblijfsafdeling GMIC/ GB10 geholpen. Op de afdeling brengt een verpleegkundige u naar de kamer, waar u meer uitleg krijgt over de kamerfaciliteiten, het oproepsysteem en de pre-operatieve voorbereiding.

06 ONDERZOEKEN

6.1 Reperage

Wanneer een tumor niet voelbaar is, wordt een reperage uitgevoerd om de tumor exact te lokaliseren. Dit gebeurt enkele weken of dagen op voorhand of op de dag van de operatie. Hierbij plaatst de radioloog, met behulp van een **echografie**, een **magneetje** in de borst op de plaats van de tumor. Hierdoor kan uw gynaecoloog de tumor exact lokaliseren en verwijderen. Deze procedure is weinig hinderlijk.

6.2 Sentinel – procedure

Met dit onderzoek is het mogelijk om de sentinelnode of schildwachtklier zichtbaar te maken. Dit is de eerste lymfeklier of de primaire poort naar de rest van de lymfeklieren.

Het onderzoek gebeurt op de afdeling **Nucleaire Geneeskunde**. Voor de ingreep wordt een **radioactief product ingespoten** rond de tumor. Dit radioactief product circuleert via de lymfevaten naar de lymfeklieren in de oksel. Na ongeveer een uur kan de schildwachtklier gelokaliseerd worden d.m.v. een **scan**.

07 DE OPERATIEDAG

Dit gebeurt opnieuw op de dienst Nucleaire Geneeskunde.

Deze klier wordt tijdens de ingreep verwijderd en onderzocht in de week die op de operatie volgt (tenzij anders afgesproken met uw arts).

Of er een verdere okselklieruitruiming dient te gebeuren, wordt na een tiental dagen besproken met de behandelende geneesheer. U krijgt hiervoor een afspraak.

7.1 Wat gebeurt er voor de operatie?

- U moet vóór de operatie nuchter zijn om braken en longproblemen tijdens en na de operatie te voorkomen. Dit betekent dat u minstens 7 uur vóór de operatie niet meer mag eten. Heldere, niet-bruissende dranken (water, Aquarius, thee ZONDER melk) mogen nog gedronken worden tot 4 uur vóór de operatie. Vanaf dan mag u niet meer drinken. Afhankelijk van uw medische voorgeschiedenis kan het zijn dat de anesthesist een ander advies zal geven. Dit advies dient u dan te volgen.
- De okselholte aan de te opereren kant wordt geschoren als dit nog niet is gebeurd.
- Juwelen, lenzen en kunstgebit moeten worden uitgedaan.
- Make-up en nagellak moet verwijderd worden. Bij kunstnagels graag één vingernagel verwijderen.
- Uw onderbroek mag u aanhouden.

7.2 Wat gebeurt er na de operatie?

Na de operatie wordt u wakker in de ontwaakruimte, waar u zal verblijven tot u goed wakker bent en de pijn onder controle is. Daarna wordt u terug naar uw kamer gebracht.

Wanneer een oksелеvidement of een mastectomie werd uitgevoerd, zit er een drainagebuisje in de okselwonde gedurende enkele dagen (of enkele weken) om het bloed en wondvocht af te laten. U krijgt ook een postoperatieve compressie BH aan, om druk op de wonde te geven en het risico op een nabloeding te verminderen.

Via het infuus krijgt u vocht en de nodige pijnstilling toegediend. De verpleging zal regelmatig bij u langs komen om alles te controleren.

Veel mensen hebben dorst na een operatie. Na de meeste operaties zal u snel na de ingreep weer mogen drinken en starten met lichte voeding. Als u wat mag drinken, doe het voorzichtig aan. Mag u

niet drinken, dan kan de verpleegkundige uw lippen nat maken om het u zo comfortabel mogelijk te maken.

7.3 Hospitalisatieduur (richtlijn)

- Voor een tumorectomie of brede excisie met sentinelnode: 1 overnachting.
- Voor een mastectomie zonder okseluitruiming: 2 à 3 overnachtingen.
- Voor een borstingreep met okseluitruiming: 2 à 3 overnachtingen.
- Bij een kleine ingreep voor bijvoorbeeld een DCIS is er meestal geen overnachting nodig.

Het richtuur van ontslag is 11 uur. (tenzij de bandagiste nog bij u op de kamer moet komen)

08 NA DE OPERATIE

8.1 1ste dag na de operatie

U krijgt vanaf vandaag opnieuw normale voeding.

Het infuus mag uit. Wanneer u eventueel een drain (buisje in de wonde) heeft, zal deze blijven zitten tot de arts toestemming geeft om de drain te verwijderen (zie verder).

U zal door de verpleegkundige van de dienst geholpen worden bij het dagelijks toilet, waarna de postoperatieve compressie BH opnieuw wordt aangedaan. Zij zal ook de wonde verzorgen.

De borstverpleegkundige/ verpleegkundig consulent gynaecologie komt langs voor emotionele steun en het beantwoorden van uw vragen.

De sociale dienst komt bij u langs op de kamer voor de nodige info. (thuisverpleging, thuishulp, ziekteverzekering,...)

De kinesist zal bij u langskomen om u verschillende oefeningen aan te leren met als doel de ge-

opereerde arm goed te mobiliseren. Deze oefeningen moet u thuis verder zetten.

Ook de gynaecoloog komt langs en geeft u uitleg over het verloop van de operatie.

8.2 Verder postoperatief verloop

- U wordt iedere dag geholpen bij het wassen van de rug en bij het aankleden indien nodig.
- De gynaecoloog en/of assistent komen iedere dag langs.
- Wanneer u naar huis gaat wordt er een peertje (kleine redon) aangehangen. **Als het peertje 30 ml of minder over 24u geeft gedurende twee dagen, mag de drain verwijderd worden door de thuisverpleging.** De drain kan tot 4-6 weken blijven zitten. U krijgt een voorschrift mee voor de thuisverpleging en ook een formulier met richtlijnen over de nazorg (zie verder).

09 HET ONTSLAG

- Er zal een nieuw verband op de wonde gedaan worden indien dit vuil is of op doktersadvies. **U krijgt ook verband mee naar huis.**
- De antitrombose kousen moeten een week gedragen worden, dag en nacht.
- Indien u dit wenst kan de verpleegkundige van de afdeling of de borstverpleegkundige/verpleegkundig consulent de psychologe contacteren. U en/ of uw partner en kinderen kunnen in vertrouwen met haar praten over uw gevoelens, belevingen en dergelijke meer.
- Bij het verwijderen van de borst zorgen wij ervoor dat de bandagiste langskomt op de kamer. Zij zal de nodige info geven over de verschillende soorten borstprothesen en de terugbetaling. Ze zal ook de eerste katoenen prothese meebrengen om in de postoperatieve BH te dragen.

Op de dag van het ontslag krijgt u een voorschrift mee voor de thuisverpleegkundige, enkel bij een mastectomie en/ of okselevidement. Thuisverpleging is niet nodig bij een brede excisie met of zonder sentinel.

De huisarts krijgt een digitaal verslag toegestuurd.

U krijgt ook een afspraak mee bij de gynaecoloog.

Onderstaande richtlijnen krijgt u van de borstverpleegkundige/verpleegkundig consulent mee.

Aandachtspunten voor thuis

- Draag uw BH dag en nacht gedurende 1 à 2 weken.
- Kort douchen. Zo weinig mogelijk de wonde proberen nat te maken. Nog niet douchen zolang de drain zit.
- Controle bij de huisarts of thuisverpleegkundige na 1 week. De hechtingen zijn onderhuids geplaatst en resorbeerbaar. De steristrips en knoopjes mogen verwijderd worden op dag 12-14 door de

10 HET RESULTAAT

huisarts/ thuisverpleegkundige of gynaecoloog.

- Het peertje (drain) mag verwijderd worden indien 2 dagen minder dan of gelijk aan 30ml/24u.
 - Vergeet de armoeeningen niet die de kinesist u heeft aangeleerd.
 - Neem contact op met de huisarts bij:
1. **uitgesproken pijn, hardheid, zwelling of roodheid.**
 2. **bloedverlies ter hoogte van de operatiewonde.**
 3. **riekend verlies ter hoogte van de operatiewonde**
 4. **koorts**

Het weefsel dat bij de operatie is weggenomen, zowel borst- als klierweefsel, wordt onderzocht. Dit onderzoek duurt ongeveer één week, de uitslag wordt vervolgens aan de gynaecoloog doorgegeven.

Eenmaal per week houdt het gynaecologisch team een vergadering samen met anatomopathologen (onderzoekers van het weefsel), radiologen (specialisten medische beeldvorming), oncologen (kankerspecialisten), radiotherapeuten en de borstverpleegkundige/ verpleegkundig consulent. Hier worden de resultaten van elke patiënt besproken en wordt samen overlegd of nabehandeling noodzakelijk is.

11 NAWOORD

Na deze vergadering zal de gynaecoloog u de uitslag meedelen tijdens uw afspraak. Indien nodig krijgt u dan een afspraak mee bij de oncoloog/ radiotherapeut. Deze zal de nabehandeling verder met u bespreken en eventuele vragen beantwoorden.

Indien u meer informatie wenst over de verschillende nabehandelingen, hetzij hormonale therapie, radiotherapie of chemotherapie, dan kan u terecht bij uw behandelende geneesheer en/of de borstverpleegkundige/ verpleegkundig consulent.

Bent u thuis en hebt u nog vragen of onzekerheden; contacteer ons op onderstaande nummers. Uw huisarts is op de hoogte van uw medische toestand en is de persoon bij uitstek om u onmiddellijk bij te staan.

Als medisch-verpleegkundig team zijn wij er ons zeer goed van bewust dat dit soort operaties een zeer ingrijpend effect kan hebben op uw leven, op alle mogelijke vlakken. Wij staan klaar om u te helpen. Aarzel dus niet om eventuele vragen en problemen met ons te bespreken!

12 CONTACT

12.1 Adressen en telefoonnummers

- **Afdeling GMIC:** 089/80 61 30
- **Sociale dienst:** 089/ 80 68 66
- **Psychologen:** 089/ 80 60 49
- **Raadpleging Gynaecologie:** 089/ 80 71 00
- **Raadpleging oncologie:** 089/ 80 83 30
- **Borstverpleegkundige/ verpleegkundig consulent gynaecologie:** 089/ 80 63 70
borstverpleegkundige@zol.be
- **Bandagiste Goed-winkel:** 011/ 28 09 86
- **Inloophuis De Zonnebloem Hengelhoefstraat 73 3600 Genk** 0469/ 245 245
- **Kankerfoon:** 0800/ 35 445

12.2 Interessante websites

- www.zol.be/multidisciplinair-borstcentrum **of scan QR-code**
- www.komoptegenkanker.be
- www.kanker.be
- www.mijnzol.be **voor resultaten en brieven**

Borstcentrum

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

www.ZOL.be

www.twitter.com/ZOLziekenhuis

www.facebook.com/ZOLzh

www.youtube.com/user/ZOLziekenhuis

Schrijf u in op onze nieuwsbrief via www.zol.be

Raadpleeg online uw medisch dossier via www.mijnzol.be